

Motion till riksdagen

1987/88:Sf302

av Karl-Erik Persson m. fl. (vpk)
om behandlingen av arbetsskadeärenden

I budgetpropositionen 1988, bil. 7, skrivs att riksdagen har gett regeringen till känna (SfU 1987/88:2, rskr. 25) att det skulle vara värdefullt med en analys av orsakerna till det ökande antalet arbetsskadeanmälningar. Riksdagen anför att regeringen snarast bör ta de initiativ som erfordras för att en sådan analys kommer till stånd. Ett arbete kring dessa frågor har påbörjats inom regeringskansliet.

De nu föreslagna åtgärderna för att möta den kraftiga ärendeanhopningen inom arbetsskade försäkringen är otillräckliga och antalet människor som anmält arbetsskador har ökat med ca 20% per år under de senaste tre åren. Riksförsäkringsverkets hemställan om resursförstärkningar till försäkringskassorna bör därför bifallas.

Sverige har förmodligen världens bästa lag när det gäller arbetsskade försäkring. I teorin ger den skydd och hjälp åt alla som drabbas av skada eller sjukdom i sitt arbete. Men verkligheten ser annorlunda ut. Många som drabbats av skada eller sjukdom i arbetet får den inte godkänd som arbetsskada. Till detta kommer att lagen tillämpas olika från landsdel till landsdel, från försäkringskassa till försäkringskassa. Det som på ett ställe klassas som arbetsskada anses på ett annat inte ha något med yrkesverksamheten att göra. Följden har blivit besvikelse och bitterhet men också viss uppgivenhet bland dem som den nya lagen skulle värna om.

Arbetsskade försäkringen trädde i kraft 1 juli 1977 och innebar väsentliga förbättringar och utvidgningar i förhållande till den tidigare yrkesskade försäkringslagen från 1954. Det verkliga utfallet av lagen kan man inte överblicka trots att den gällt i tio år. Anledningen är den stora ärendebelastningen inom försäkringskassorna och överklagningsinstanser. Många beslut måste avvakta prejudicerande utslag i de regionala försäkringsrätterna och försäkringsöverdomstolen, som är högsta instans i ärenden om socialförsäkringar. Dessa svårigheter kunde man ha förutsett vid lagens antagande. Förseningarna innebär för många som fått en arbetsskada eller för svårt sjuka arbetare att de inte får ut ersättning under sin livstid. Oklarhet i ersättningsfrågor försenar även rehabiliterande åtgärder bland skadade.

Det finns också en annan diskussion om de här tragedierna som är väl så viktig att föra. De flesta arbetare och tjänstemän som drabbas av arbetsskada möter inte alls den förståelse och uppställning från samhällets sida som borde vara självklar. I stället möts många av en mur av tjänstemän och läkare som förnekar att det kan vara arbetet som slitit ut dem. De drabbade har inte bara sina tunga och monotona jobb och sin malande värk att kämpa

mot utan också det samhälle som skall vara garantin för allas sociala trygghet och välfärd.

Mot. 1987/88
Sf302

Försäkringskassan, arbetarskyddsstyrelsen, riksförsäkringsverket och alla de andra myndigheterna som skall stå i medborgarnas tjänst, garantera oss våra rättigheter och svara för att vi får ett så människovärdigt och bra liv som möjligt, upplevs av de arbetsskadade ofta som det största hindret för en befrielse från ytterligare skador. Som om inte lidandet vore nog. Olycks-offren skall inte behöva leva i ovisshet och inte heller vara utlämnade till experter som godtyckligt bedömer deras lidande. Om regeringen och myndigheterna såg de arbetandes hälsa och rättigheter som en förstahandsfråga, hade de uppkomna förseningarna aldrig fått uppstå.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1988/89 anslår 34 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit för förstärkning av handläggningen av arbetsskadeärenden,
2. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att arbetsskadeanmälningarna behandlas snabbare, så att beslut normalt kan fattas inom tre månader från anmälningdagen.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den som drabbas av yrkesskada eller sjukdom ej får utsättas för förnedrande bemötande av myndighetsperson.

Stockholm den 26 januari 1988

Karl-Erik Persson (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)